

Wczoraj i dziś

Rozkład materiału do historii dla klasy 4 szkoły podstawowej

Gwiazdką oznaczono tematy dodatkowe (nieobowiązkowe) z podstawy programowej

Temat	Materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej. Uczeń:	Liczba godzin
Rozdział I: Z historią na Ty			
1. Historia – nauka o przeszłości	<ul style="list-style-type: none">- historia jako nauka o przeszłości;- historia a baśnie i legendy;- efekty pracy historyków i archeologów;- źródła historyczne, ich przykłady oraz podział.	<ul style="list-style-type: none">- wyjaśnia, na czym polega praca historyka (III.1)- rozpoznaje rodzaje źródeł historycznych (III.3)- odróżnia historię od dziejów legendarnych (III.4)	1
2. Historia wokół nas	<ul style="list-style-type: none">- znaczenie pamiątek rodzinnych;- drzewo genealogiczne – sposób przedstawienia historii rodziny;- „wielka” i „mała” ojczyzna;- patriotyzm jako miłość do ojczyzny;- sposoby wyrażania patriotyzmu;- „małe ojczyzny” i ich tradycje;- znaczenie terminów: <i>tradycja, drzewo genealogiczne, ojczyzna, region, mała ojczyzna, patriotyzm.</i>	<ul style="list-style-type: none">- zbiera informacje na temat historii swojej rodziny, gromadzi pamiątki rodzinne i opowiada o nich (I.1)- poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje (I.2)- wiąże najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami (II.3)	1
3. Mieszkamy w Polsce	<ul style="list-style-type: none">- państwo polskie i jego krainy historyczne;- mój region częścią Polski;- naród polski jako zbiorowość posługująca się tym samym językiem, mająca wspólną przeszłość i zamieszkująca to samo terytorium;- dziedzictwo narodowe;- polskie symbole narodowe;- polskie święta państwowe ;	<ul style="list-style-type: none">- zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy), najważniejsze święta narodowe i państwowe, potrafi wytłumaczyć ich znaczenie (II.1)- wiąże najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami (II.3)	1

Rozdział II: Od Piastów do Jagiellonów

1. Mieszko I i chrzest Polski	<ul style="list-style-type: none"> - słowiańskie pochodzenie Polaków; - legendarne początki państwa polskiego; - księżę Mieszko I pierwszym historycznym władcą Polski; 	<ul style="list-style-type: none"> - zna legendy o początkach państwa polskiego (II.1) - sytuuje w czasie i opowiada o księciu Mieszku i czeskiej Dobrawie (IV.1) i chrzcie Polski 	1
	<ul style="list-style-type: none"> - znaczenie terminów: <i>naród, kraina historyczna, małżeństwo Mieszka I z Dobrawą, symbole narodowe, Polonia</i>; - chrzest Mieszka I i jego znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> - Piastowie. [...] Ród Piastów – legendy związane z rodem (treści dodatkowe – 1) 	
4. Czas w historii	<ul style="list-style-type: none"> - chronologia i przedmiot jej badań; - znaczenie terminów: <i>plemię, Słowianie</i>; - oś czasu i sposób umieszczania na niej dat; <i>Piastowie</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje sposoby mierzenia czasu w historii i chrzest Polski (treści dodatkowe – 2) - posługuje się pojęciami chronologicznymi (III.2) 	1
2. Bolesław Chrobry – pierwszy król Polski	<ul style="list-style-type: none"> - podstawowe określenia czasu historycznego - misja świętego Wojciecha (<i>data, okres p.n.e. i n.e., tysiąclecie, wiek</i>); u Prusów; - cyfry rzymskie oraz ich arabskie odpowiedniki; - zjazd gnieźnieński i pielgrzymka cesarza Ottona - epoki historyczne: starożytność, średniowiecze, III; - nowożytność, współczesność oraz ich daty - wojny Bolesława Chrobrego - graniczne, - sąsiadami i przyłączenie nowych ziem; 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje w czasie i opowiada o Bolesławie Chrobrym – pierwszym królu Polski i zjeździe w Gnieźnie (IV.2) - misja św. Wojciecha (treści dodatkowe – 2) 	1
5. Obliczanie czasu w historii	<ul style="list-style-type: none"> - obliczanie upływu czasu między poszczególnymi wydarzeniami; - koronacja Bolesława Chrobrego na króla Polski; - znaczenie terminów: <i>misja, Prusowie, relikwie</i>; - określanie, w którym wieku doszło do danego wydarzenia; - <i>cesarz, arcybiskupstwo, biskupstwo, koronacja, wydarzenia, gród, družyna, wojowie</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje sposoby mierzenia czasu w historii i posługuje się pojęciami chronologicznymi (III.2) 	1
*W średniowiecznym	<ul style="list-style-type: none"> - podział czasu na wieki i półwiecza. - zakony chrześcijańskie; 	<ul style="list-style-type: none"> - zakony w Polsce. Rozwój piśmiennictwa i 	1
6. Czytamy mapę i plan klasztorze	<ul style="list-style-type: none"> - podobieństwa i różnice między mapą a planem; - życie w klasztorze; - znaczenie mapy w pracy historyka; - wpływ zakonów na rozwój średniowiecznego rolnictwa; - odczytywanie informacji z planu i mapy historycznej; - rola zakonów w rozwoju wiedzy - najstarsze mapy świata i średniowiecznego piśmiennictwa; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rodzaje źródeł historycznych (III.3) rolnictwa (treści dodatkowe – 4, nieobowiązkowe) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> - najstarsze powołanie materiału sprawdził 	<ul style="list-style-type: none"> - Powołanie materiału sprawdził wiadomości z rozdziału I 	2
	<ul style="list-style-type: none"> - znaczenie; - znaczenie terminów: <i>zakon, reguła zakonna, skryptorium, mnich, klasztor</i>. 		
3. Polska Kazimierza Wielkiego	<ul style="list-style-type: none"> - Kazimierz Wielki ostatnim królem z dynastii Piastów; - reformy Kazimierza Wielkiego; - zjazd monarchów w Krakowie – uczta u Wierzyńka; - umocnienie granic państwa (<i>Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</i>); - utworzenie Akademii Krakowskiej; - znaczenie terminu: <i>żak, uniwersytet</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje w czasie i opowiada o ostatnim z Piastów – Kazimierzu Wielkim (IV.3) - sytuuje w czasie i opowiada o [...] krakowskich żakach (IV.5) 	1
*Dyskusja i analiza	<ul style="list-style-type: none"> - średniowieczny dyskusja i analiza 	<ul style="list-style-type: none"> - analiza i dyskusja. Znaczenie, uchrześnianie, obywatel 	1

